

РОЖЕЧЕНКО В. М.,
викладач кафедри фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(м. Дніпро)

АДАПТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Rozhechenko V. M. Adaptation of higher education students majoring in law enforcement in future professional activities.

Keywords: adaptation of higher education students, Specialty law enforcement, future professional activity.

Нині в Україні сфера вищої освіти знаходиться на етапі модернізації, головне завдання якої – вдосконалення системи підготовки сучасних висококваліфікованих фахівців і забезпечення успішної адаптації студентів-випускників до професійної діяльності. В контексті проблем, які стосуються адаптації студентів ВНЗ до умов зміни професійного зовнішнього середовища, а саме: реформування вищої школи, розвиток інноваційних технологій навчання тощо, можна зважити на дві кардинально різні ситуації: з одного боку, реформування має полегшити адаптацію студентів до професійного середовища та діяльності, даючи можливість після закінчення навчання успішно працювати за фахом; з іншого – призводить до зростання внутрішньої психічної напруги через зміну змісту навчальної діяльності, підвищення її практичної спрямованості, зростання ролі самостійності, творчості, креативного ставлення до набуття знань, формування відповідних практичних навичок і вмінь, що вимагає додаткових зусиль від особистості студента [1]. Тому успішна адаптація до змінених соціальних умов та майбутньої професійної діяльності є нагальною проблемою для кожного випускника ЗВО [2].

Проблема адаптації до умов навколишнього середовища, зокрема, до професійної діяльності, є однією з актуальних у сучасній педагогіці та психології. Поняття «адаптація» – одне з ключових у дослідженні живого організму, оскільки саме її механізми, вироблені в результаті тривалої еволюції, забезпечують можливість існування організму в мінливих умовах середовища. Упродовж усього життя людині доводиться адаптуватись до різних ситуацій. Основними суб'єктами адаптаційної взаємодії постають людина і природа, людина і соціум. Адаптація в соціумі – це засвоєння особистістю соціального досвіду суспільства загалом і досвіду професійного середовища, зокрема. Успішна адаптація до професійної діяльності – запорука професійного розвитку і зростання індивіду, його життєдіяльності. Термін «адаптація» має не лише загальнонауковий, а й системно-

дисциплінарний характер. З уваги на дані інших наук про природу адаптаційних процесів психологія розробляє свій специфічний аспект. Психологічна адаптація до професійної діяльності розуміється як один із провідних чинників і як необхідна умова професійної самореалізації. Психічна адаптація – це процес взаємодії особистості із професійним середовищем, за якого особистість має враховувати його особливості та активно взаємодіяти з ним, щоб забезпечити задоволення своїх основних потреб [3-4].

У процесі адаптації до професійної діяльності, а саме формування, становлення індивіда як професіонала, людина адаптується до трудового колективу, технологій і техніки виробництва, стилю керівництва та спілкування в професійному середовищі тощо. В процесі трудового життя випускник освоює різні форми професійної діяльності, що дозволяє інтегруватися в різні системи професійних відносин, здійснювати їх на відповідному рівні. Метою адаптації є потреба у досягненні двох протилежних цілей – злиття з професійним середовищем та виділенні свого «Я» у якості професійно самодостатнього активного суб'єкта діяльності. Саме в момент становлення молоді людини як професіонала, її професійного «Я – образу», особливої актуальності набувають чинники, які впливають та сприяють професійній самореалізації, яке відбувається на тлі формування професійного досвіду особистості, входженню його в «професійне Я» індивіда.

Список літературних джерел:

1. Каземіренко В. П. Програма дослідження психосоціальних чинників адаптації молоді людини до навчання у ВНЗ та майбутньої професії. *Практична психологія та соціальна робота*. 2004. № 6. С. 76–78.
2. Скрипченко І. Т., Ластовкін В. А., Рожеченко В. М. Прояв різних форм агресивності як властивості особистості майбутнього охоронця на практичних заняттях у ЗВО зі специфічними умовами навчання. *Актуальні проблеми розвитку службово-прикладних, традиційних та східних одноборств*: зб. наук. пр. за матеріалами XV Міжнар. наук.-метод. конф., присвяч. пам'яті д-ра пед. наук, професора Бізіна Віктора Петровича (м. Харків, 30 листоп. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Харків, 2021. С. 126-132
3. Малинович Л. Проблема професійної адаптації та професійної самосвідомості в молоді. URL : <http://iqholding.com.ua/blogs/problema-profesiinoi-adaptatsii-ta-profesiinoi-samosvidomosti-v-molodi>.
4. Грибан В. Г., Мельников В. Л. Високий рівень адаптації та фізіологічних резервів–надійний захист життя людини в екстремальних ситуаціях. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки таспорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України*: тези IV Міжнародної науково-практичної онференції (Київ, 19 листопада 2020р.) Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. Київ: НУОУ, 2020. С. 272.